kent, dat er vanzelf wrijving komt: hij kan niet rustig blijven voortleven. Want niets is den waren Christelijken geest vreemder, dan dat ascetisme, dat den knoop doorhakt door zich van de wereld terug te trekken en weigert deel aan haar leven te nemen.

Het echte leven des geloofs kan niet bestaan afgescheiden van het gewone menschelijke leven. Als gij uzelf opsluit in een klein kringetje van hen, die juist denken zooals gij en uw gedachten inkrimpt tot één eentonig formaat, dan wordt gij evenzoo nutteloos als de kluizenaars. Gij kunt een soort broeikasleven leiden, aardig voor het oog, maar geheel onvruchtbaar en onbekwaam. Jezus wilde dat zijn volgelingen in het volle leven zouden uitgaan en zich met het menschelijk leven zouden vermengen. Hij heeft hun nooit gevraagd zich op te sluiten in kloosters; zij zouden zijn als schapen in het midden der wolven. Hij voorspelde hun in duidelijke bewoordingen den strijd, dien zij te strijden zouden hebben, en maakte hun duidelijk, dat zij, omdat zij niet van de wereld waren, 's werelds doodsvijanden waren. En is dit voor ons niet evenzoo waar als voor de eerste volgelingen van Jezus? Onze plaats is in de voorste gelederen van de actie der wereld. Al wat de menschen doen, zeggen en denken is voor ons van het hoogste belang. In het groote drama des levens hebben wij een voorname rol te spelen.

Alleen wij moeten dit doen als onderdanen van een anderen Koning dan Caesar; als die niet slechts zoeken het loon, dat de wereld kan geven, maar bovenal het Koninkrijk Gods en zijne gerechtigheid; als zij, wier oogen opzien, ver boven de belangen en verplichtingen van het voorbijgaande oogenblik naar het eeuwige en onzichtbare. En dit meent voor ons onvermijdelijke strijd, dit meent dat wij niet kunnen laveeren in een of ander beschut vaarwater achteraan in het leven, of slechts als figuranten op het tooneel kunnen dienst doen; maar dat wij uitgaan op den vollen stroom, mits wij er tegenop roeien en niet medegesleept worden, dat wij onze rol spelen evengoed als de anderen, mits niet voor ons eigen belang, maar om Gods wil. Er is daarom een geest in de wereld, dien wij met alle macht wederstaan moeten, een orde van zaken, die voorbijgaat en die wij moeten verachten en bestrijden. Het is daarbij onvermijdelijk, dat wij soms alleen moeten staan, achter moeten blijven in den wedloop om wereldsch succes, hen moeten wederstaan, die ons zouden willen lokken op verleidelijke wegen en onze oogen moeten gevestigd houden op de onverderfelijke kroon en de heerlijkheid, die niet voorbijgaat. Want wij kunnen niet bloot toeschouwers zijn van wat de wereld zegt en doet en denkt, en voorts ieder onzen eigen weg bewandelen. Of wij het wenschen of niet, wij hebben een boodschap aan onze medemenschen als wij waarlijk kinderen des lichts zijn. En het hoogtepunt van den strijd is bereikt, als wij onze hooge roeping verstaan om getuigen van Christus te zijn voor ons geslacht en onzen tijd. En, vergeet het niet, wij kunnen geen getuigen zijn zoo wij onszelf opsluiten en afsluiten, met een boekje in een hoekje nederzitten naast hen, die precies denken zooals wij, en alles in 't werk stellen om in woorden en kleeding en manieren onszelven af te scheiden van de gewone menschen om ons heen. Wij moeten uitgaan op de heirwegen en in de heggen en stegen des levens, om overal te getuigen waar menschen kunnen luisteren. Het is genaakkelijk genoeg voor sommigen uwer om Christenen te zijn in het rustige afgescheiden terreintje, waarin gij leeft. Wat Jezus heden ten dage van ons eischt, is het uitdragen van ons Christelijk geloof in den handel, in de politiek, in de wetenschap, in de journalistiek van dit bruisende moderne leven. En dit beteekent, dat wij strijden moeten, dat soms ons leven één worsteling moet worden voor ons ideaal, dat wij een Heiland dienen die gezegd heeft: „Ik ben niet gekomen om vrede te brengen, maar het zwaard."

En hier ligt de oplossing van de schijnbare tegenstelling. Als er op dezen weg strijd is, dan is er ook op dezen weg vrede. Zoolang de mensch nog niet hooger leeft dan het niveau van zichtbare en tijdelijke dingen, zal hij nooit vrede kennen. Hij mag zichzelf bedriegen, hij kan nooit werkelijk gelukkig zijn; hij kan nooit den dorst stillen van zijn hoogere natuur. Alleen als hij onder de oppervlakte neerduikt en de macht en de realiteit leert verstaan van de onzichtbare, geestelijke dingen, dan leert hij de ware beteekenis des levens kennen en in het volle leven medeleven. En dit beteekent, dat, hoewel in voortdurenden strijd met de omstandigheden en met de zonde, hij toch vrede heeft met God en met zichzelven. De ernst en hevigheid zelve van den strijd waarborgt de diepte der kalmte, die in hem is. Zijn leven is als de groote zee; de storm moge de oppervlakte beroeren in bruisende worstelingen, maar de onpeilbare diepte daaronder blijft onbewogen. Er is nooit een leven geweest, uitwendig meer bewogen en worstelend dan dat van Jezus zelf, maar er was nooit een, die meer inwendigen vrede kende. En de reden voor die beide is één: Hij leefde niet voor zichzelf, maar voor God; Hij had hier geen blijvende stad, maar verwachtte de stad, die fondamenten heeft. Daarom was Hij terzelfder tijd de Vredevorst en tevens moest Hij het zijnen volgelingen openbaren: „Ik ben niet gekomen om vrede te *brengen* maar het zwaard".

Al mag niet verheeld, dat enkele uitdrukkingen soms bedenkingen doen opperen, toch spreekt hier een kloeke geest, die den strijd aandurft.

Uit de Pers.

De aandacht verdient wat Dr. H. H. Kuyper in de *Friesche Kerkbode* over de „genezing door het geloofsgebed" zegt:

Men leest daar:

De dorst naar het *wonder* schuilt diep in het menschelijk hart.

De Farizeën in Jezus' dagen vroegen voortdurend om wonderen en teekenen. Simon de Toovenaar wilde den Heiligen Geest zelfs koopen voor geld, om wonderen te kunnen doen. En niet alleen het onheilige hart, dat met deze wondermacht niet anders bedoelt dan bevrediging van nieuwsgierigheid of ijdele zelfverheffing, maar ook het hart van Gods kind kan soms zoo sterk naar het wonder verlangen om eigen kleingeloof, maar bovenal om het ongeloof der wereld te overwinnen.

Elia op Karmel, die de Baalspriesters uitdaagt, die de Almacht des Heeren toont, door vuur uit den hemel te doen dalen, die zoo afdoende, dat zelfs Achab het hoofd buigt, bewijst dat Jehova, de God van Israël leeft, — wie gevoelt niet, hoe heerlijk het zou zijn, wanneer ook nu een profeet optrad, die tegenover de mannen des ongeloofs, die lasteren: Er is geen God, door wonderen, zichtbaar en tastbaar, bewijzen kon, dat onze God wel waarlijk leeft.

Ja, het wordt ons wel telkens geleerd van den kansel, dat de »bedeeling der wonderen op natuurlijk gebied" is gesloten; dat God de Heere thans Zijne wondere macht alleen toont in het rijk der genade, door zielen weder te baren tot het leven; dat thans geldt: Zalig zijn zij, die niet gezien, en nochtans zullen geloofd hebben, maar gelooven *zonder zien* is zoo moeilijk, de Thomasnatuur zit er zoo diep in, en zoodra we toch iets kunnen krijgen van »wonderen en teekenen", gaat ons kleingeloovig hart er altijd weer naar uit.

Dat ziet men in Frankrijk, waar de Roomsche Kerk door haar wonderlijke genezingen te Lourdes telken jare duizenden trekt; dat ziet men in het Spiritisme, waaraan zelfs geloovige kinderen Gods hebben meegedaan trots het uitdrukkelijk verbod der H. Schrift, »omdat de verschijning van afgestorven geesten zoo klaar bewijst het bestaan van God", dat ziet men in de Apostolische gemeente, die »de gave der talen" beweert te bezitten, welke de Apostelen op den Pinksterdag hebben ontvangen; dat ziet men in Ds. Hazenberg's genezing op het geloofsgebed, die alleen en uitsluitend door het gebed kranken wil genezen en daarmede het wonder weder in het leven roept. Zoodra komt niet het geroep: hier geschieden wonderen, of de wondersucht ontwaakt en de verbijsterde schare loopt toe, bewondert en gelooft.

Daaruit is althans ten deele te verklaren, dat deze »wonderdoeners" zoo licht spel hebben; de goĝeloovige gemeente zelfs de meest dwaze theoriën voor waar aanneemt, en trots telkens ondervonden teleurstellingen toch aan deze wondermacht gelooven blijft.

Zeker komt dit nergens sterker bij uit dan bij de »gave der talen", mede een der charismata, die de H. Geest aan de Kerk des Nieuwen Verbonds verleende, en waarover de Apostel uitvoerig in 1 Cor. 14 handelt. Deze gave staat volkomen op één lijn met de gave der profetie, de gave der gezondmaking en de andere gaven, die de Apostel in 1 Cor. 12 noemt. En er is geen enkele reden denkbaar waarom na den tijd der Apostelen wel de gave der talen, maar niet die der gezondmaking zou hebben opgehouden. Beweert Ds. Hazenberg, dat de gave der gezondmaking altijd *moet* voortduren, omdat er altijd kranken zijn, dan geldt dit zelfde argument voor de gave der talen. Deze gave diende bepaaldelijk om ongeloovigen van de waarheid des Evangelies te overtuigen, 1 Cor. 14 en — ongeloovigen zijn er ook altijd.

De Apostolische gemeente heeft dus volkomen recht met te zeggen, dat volgens deze theorie de gave der talen nog bestaat en slechts behoeft »opgewekt te worden" in de Christelijke Kerk, om weer te bloeien. En zoo kan men dan, wanneer men er lust in heeft, in deze Apostolische samenkomsten »de gave der talen" bewonderen. Na lang bidden, onder allerlei stuipachtige trekkingen van het lichaam, stoot het een of ander zenuwachtig individu een half dozijn klanken uit, die geen de minste overeenkomst hebben met eenige bekende menschelijke taal, maar voor een deel ontleend zijn aan Hebreeuwsche woorden uit den Bijbel of aan bekende Latijnsche spreuken, erbarmelijk door elkaar gehaspeld, en dan valt »de Geest" op een ander en *hij* verklaart deze »vreemde klanken" in het Nederlandsch, dikwijls lijnrecht in strijd met de beteekenis die deze woorden in het Hebreeuwsch of Latijn hebben. Maar hoe onzinnig en eigenlijk Godslasterlijk zulk een »vertooning" ook is, toch zijn er lieden, die zich tot zulk een pia fraus, vroom bedrog leenen en helaas nog meer, die aan zulk een bedrog gelooven.

Tegenover zulk een onheilig pogen nu past geen zoetsappige bestrijding met fluweelen handschoenen, maar dient ernstig te worden getoornd. Aan vroomheid, die zich zoo voordoet, moet het masker worden afgerukt en de leugen, die er achter schuilt, moet openlijk ten toon gesteld. Daarom hebben wij in ons vorig artikel gesproken van »opzettelijk bedrog." Wie beweert, dat hij alle ziekten op het gebed genezen kan, ja, dat ieder Christen hiertoe in staat is, en zijn blandje vult met allerlei mededeelingen van wonderbare genezingen, maar opzettelijk verwijgt de vele gevallen, waarin het gebed *niet* hielp, zulk een spreekt tegen beter weten in en bedriegt de schare.

Over de vraag of God de Heere op het gebed dan in enkele gevallen geen genezing geeft, en of Hij aan sommige personen niet in bijzondere mate deze gave des gebeds verleend heeft, zullen wij later spreken. Ds. Hazenberg treedt niet alleen op als geloofsgenezer, maar als prediker eener *nieuwe leer*, als drijver van kettersche leerstellingen. Hij tracht deze ketterij met schriftuurlijke bewijzen te staven. Op dat gebied vallen wij hem aan, opdat ons Gereformeerde volk door den glans van het »wonderdoen» niet verblind worde en onder den schijn van bijzondere vroomheid niet worde afgetrokken op diep zondige paden, waarboven God de Heere heeft geschreven: Gij zult den Heere uwen God niet verzoeken.

GOD VERZOEKEN, dat is de leer, dat de kranke geen geneesmiddelen gebruiken mag en alleen op het gebed genezing door een wonder heeft te wachten. God verzoeken, omdat men God aldus dwingen wil om een wonder te doen, terwijl men den weg der middelen, die God ons schonk, moedwillig en opzettelijk verwaarloost. En het is opmerkelijk, dat even als satan op de tinne des tempels staande, Christus tot deze zelfde zonde verleiden wilde met een beroep op de Schrift: er staat geschreven, dat Hij zijne engelen van u bevelen zal en dat zij u op de handen zullen nemen, opdat gij niet te eeniger tijd uwen voet aan eenen steen aanstoot, werp daarom uzelven nederwaarts van den tempel, indien gij Gods Zoon zijt; dat zoo ook nu deze zelfde verleiding zich hult in het gewaad der Heilige Schrift en met een »daar staat geschreven» ons tot zonde tegen Gods gebod verleiden wil.

Ds. Hazenberg beweert, dat is zijn eerste stelling, dat volgens Gods Woord de kranke geen geneesmiddelen gebruiken mag en geen arts mag laten halen. Ieder Bijbelkenner weet, dat zulk een verbod in de H. Schrift nergens te vinden is. De eenige bewijzen, die Ds. Hazenberg daarvoor aanhaalt, zijn twee voorbeelden, n.l.: Asa, den koning van Juda, en de vrouw uit Jezus dagen, die twaalf jaren den vloed des bloeds gehad had. Maar ieder gevoelt, hoe uiterst zwak deze »bewijzen» zijn. Van de bloedvloeiende vrouw staat er alleen opgeteekend, dat zij veel van de medicijnmeesters geleden had en al het hare daaraan ten koste had gelegd, en geene baat gevonden had, maar met welke het veel erger geworden was. (Marc. 5: 25, 26). Er staat hier geen woord van afkeuring over het feit zelf, dat deze vrouw de hulp der doctoren had ingeroepen, het feit wordt alleen geconstateerd, dat hare krankheid ongeneeslijk was bij de menschen, om juist daardoor te sterker te doen uitkomen het wonder, dat Christus aan haar heeft gedaan. Wie zal het feit ontkennen, dat de doctoren vooral tegenover zulk lijden vaak machteloos staan en de ziekte eer erger dan beter wordt door de medische behandeling. Maar daaruit de slotsom af te leiden, dat dus bij *alle* ziekten de geneesmiddelen de kwaal wel verergeren maar niet verbeteren kunnen, is toch al te dwaas. Ja, Ds. Hazenberg zelf moet erkennen: «Het kan niet ontkend worden, dat medicijnen in sommige gevallen een gunstige uitwerking hebben.» Valt met deze erkenning niet reeds het geheele betoog? De Apostel Jacobus zegt dat alle *goede* gave afdaalt van den Vader der lichten en indien de medicijnen een *goede* uitwerking kunnen hebben, zouden zij dan niet uit God zijn?

Veel meer bewijs schijnt dan ook te liggen in het voorbeeld van koning Asa, van wien in II Kron. 16: 12, 13 vermeld wordt, »dat hij krank werd aan zijn beide voeten, dat hij daartoe den Heere ook niet zocht in zijne krankheid, maar de medicijnmeesters, en alzoo ontsliep met zijne vaderen». Zelfs menig vroom kind Gods heeft, door deze woorden misleid, gemeend, dat het »zoeken der medicijnmeesters» dus zonde was voor God. En toch is ook hier de bedoeling der Schrift duidelijk genoeg. Asa zocht niet den Heere, hij bad niet tot God om genezing, hij vertrouwde zich niet aan den Almachtige toe, maar hij stelde zijn hoop uitsluitend op menschelijke hulp, en *daarom* werd hij gestraft. De Schrift gebruikt in de oorspronkelijke taal zelfs nog een sterker uitdrukking, die deze tegenstelling nog duidelijker te kennen geeft. Er staat nl. dat hij bij de medicijnmeesters *als bij zijne afgoden* hulp zocht. Dit zondig betrouwen op het middel, alsof de mensch ons helpen kan, is de Asa's zonde, die Gods Woord veroordeelt, maar niet het goede, geloovige gebruik der middelen, waarbij het gebed gepaard gaat, dat God de middelen zegene. Want of Ds. Hazenberg nu al beweert, dat het gebruik der middelen een practicaal op zij schuiven is van de hulpe Gods, ieder Christen weet beter. De mensch zal niet alleen leven van brood, maar van het Woord dat uit Gods mond uitgaat; niet het brood, maar de zegen Gods over het brood moet ons voeden, en wie niet op dien zegen Gods, maar op het brood alleen steunt, bedrijft afgoderij met het schepsel en onteert God, die de Fontein des Levens is. Maar daaruit kan toch niet worden afgeleid, dat het eten van brood dus zonde is, omdat daarin een practicale verloochening schuilt van Gods onderhouding. En evenmin is het gebruiken der geneesmiddelen, met het gebed om zegen gepaard, een ontkenning van de heerlijke waarheid, dat God de Heere de Geneesmeester is van Zijn volk.

Zoo wordt ook hier weder de bedenkelijke ketterij openbaar, die aan deze leer ten grondslag ligt. Het is de oude dwaling, dat God de Heere in Zijn voorzienig bestel de middelen niet heeft verordend; dat de ware vrome daarom geen middelen gebruikt, maar het alleen op God laat aankomen. Men behoeft niet te werken, want God zal de raven van Elia wel zenden om ons te voeden of Manna laten regenen, evenals in de woestijn. Men behoeft niet naar de kerk te gaan en het Woord Gods te beluisteren, want God kan ons even goed in de kroeg als in de herberg bekeeren. Men behoeft geen medicijnen te gebruiken, want God, die zoovele kranken in Christus' dagen genas, kan het nu even goed buiten alle geneesmeesters om.

Ja God de Heere kan het, want Hij is de Almachtige. Maar de vraag is niet of Hij het *kan*, maar of Hij het *zal*. En wie met een beroep op de Almacht des Heeren Gods gebod in het aangezicht slaat, die moge vroom schijnen, maar die is in den diepsten grond goddeloos.

Wat Ds. Hazenberg hiertegen opmerkt, dat wij nergens in de Schrift een rechtstreeksch gebod hebben om geneesmiddelen te gebruiken, snijdt geen hout. Er staat ook nergens in den Bijbel: de mensch moet eten. De Schrift spreekt als tot verstandigen en waar de natuur ons leert, dat wij eten moeten om het leven te onderhouden, daar gaat de Schrift eenvoudig van deze waarheid uit. En zoo is het ook met de geneesmiddelen en de hulp der doctoren. De Schrift behoefde niet te gebieden, dat er geneesmiddelen gebruikt moesten worden, want zoodra de mensch ontdekte, dat er geneeskrachtige kruiden en metalen waren, was van zelf de geneeskunde geboren. Maar wel onderstelt de Schrift overal, dat de geneesmiddelen behooren gebruikt te worden. Er is sprake van den »balsem Gileads", de barmhartige Samaritaan giet olie en wijn in de wonden; als Hiskia ziek wordt, gebiedt God hem een klomp vijgen, wier zuiverende kracht bekend is, op het gezwel te leggen; Paulus raadt Timotheus aan wat wijn te gebruiken wegens de zwakheid van zijn maag en — wat het meest afdoet — de Heere Jezus zelf zegt: De gezonden hebben den medicijnmeester niet van noode, maar de kranken, waarin uitdrukkelijk ligt opgesloten, dat de zieken den doctor *noodig* hebben en dus zonde doen met hem niet te laten roepen.

Want wel beroept Ds. Hazenberg zich tegenover deze besliste uitspraak van Christus op de zoogenaamde accomodatie-theorie, dat de Heere Jezus zich schikte naar de bestaande gewoonte, een beeld ontleende aan het dagelijksch leven, maar daar mede allerminst het roepen van den geneesheer bij een kranke goedkeurde, maar ieder gevoelt, hoe zwak deze uitvlucht is. Met deze accomadatie theorie heeft het ongeloof precies eveneens beredeneerd, dat de Heere Jezus het Oude Testament verwierp, maar, omdat de Joden er in geloofden, er zich toch op beriep; dat de Heere Jezus niet geloofde aan den duivel, maar toch van den duivel sprak, omdat de Joden in het bestaan van den duivel geloofden. Wie eenmaal met deze accomodatieleer, de leer, dat Christus zich schikte naar zijn hoorders en daartoe zelf tegen zijne overtuiging in sprak, meegaat, die glijdt al verder af en houdt ten slotte een Heiland over, die opzettelijk onwaarheid spreekt, een pia fraus, een vroom bedrog, maar een bedrog blijft het toch.

De Heiland heeft *niet* gezegd: Gij Joden *meent*, dat de kranken den medicijnmeester noodig hebben. Hij zeide zoo klaar en duidelijk mogelijk: de kranken *hebben* den medicijnmeester noodig.

Tegen dat woord van onzen hoogsten profeet en leeraar lijdt heel de theorie van Ds. Hazenberg schipbreuk.

Officieele Berichten.

(Met verkorting uit het Kerkblad van 6 Jan. '99.)

Verslag van de Vergadering der Classis Alkmaar, te Helder 22 Dec. 1898.

De correspondent doet mededeeling van ingekomen stukken n.l. van de Classis Zwolle, waarop de Classis Alkmaar een kort antwoord wil zenden.

Voorts van de kerk te Amsterdam en Rotterdam B, inhoudende het verzoek om aanwijzing van een dienaar, geschikt voor den zendingsarbeid op Java.

Na ernstige bespreking van deze beide stukken besluit de Classis de kerkeraden nader van advies te dienen.

Eindelijk een schrijven van Ds. Houtzagers te Kootwijk, welk schrijven de Classis besluit, na toelichting van Ds. Wechgelaar, voor kennisgeving aan te nemen.

Nadat Kolhorn inlichtingen heeft verkregen inzake een doopsquaestie; Schagerburg mededeeling deed van den kerkbouw in haar midden; Broek op Langendijk advies verkreeg in een tuchtzaak — neemt Ds. D. Bakker met een kort woord afscheid van deze Classis, in welker midden hij zooveel genoot.

Vergadering der Classis Almkerk, gehouden te Nieuwendijk 29 Dec. '98.

Gelezen wordt een schrijven van de kerk te Amsterdam, inhoudende een verzoek, om hem te melden, of in de Classe ook een dienaar gevonden wordt, die voor den dienst der zending geschikt en bij eventueel beroep, bereidwillig is deze beroeping in ernstige overweging te nemen. Aangezien er maar één predikant beneden de 35 jaren is — en deze om gezondheidsredenen voor dezen dienst niet in aanmerking kan komen — moet aan de kerk te Amsterdam een teleurstellend bericht worden gezonden.

Bij de ondervraging naar Art. 41 D. K., wordt door de kerk van Andel en Dussen advies gevraagd inzake de wijze van tucht op doopleden, die zich aan de vermaning des kerkeraads niet onderwerpen en door zondigen wandel der kerke Christi tot oneere zijn; door die van Sleeuwijk inzake den 2den trap der censure op een 3-tal personen, die hardnekkig de vermaning des kerkeraads tegenstaan, en — door die van Werkendam B de mededeeling gedaan, dat de weg der ineensmelting is verkeerd in dien der vereenigmelting.

Aan de eersten wordt geadviseerd, voort te gaan met ernstig vermaan; aan de tweede met 11 tegen 9 stemmen, den 2den trap des censure toe te passen — en omtrent het laatste bewaart de Classe op een enkele stem na het stilzwijgen.

Buiteuland.

Amerika. Het oordeel van een Amerikaan over het optreden van Dr. Kuyper.

De hoogleeraar Jacob Cooper, doctor in de godgeleerdheid en in de beide rechten, schreef in *The Christian Intellegencer*, een weekblad dat te New-York verschijnt, een artikel over het bezoek dat Dr. Kuyper aan Amerika bracht. Het zou minder gepast zijn om in dit blad den lof te herhalen die de Amerikaansche hoogleeraar aan Dr. Kuyper toezwaait. Wel willen wij enkele zinsneden daaruit mededeelen, waaruit wij kunnen zien dat Dr. Kuyper's streven in Amerika begrepen en gewaardeerd wordt. Zoo schreef Dr. Cooper:

„Wat wij in het bijzonder op het oog hebben is Dr. Kuyper's houding tegenover den Bijbel en de leerstellingen van het Calvinistisch systeem. Hij staat lijnrecht tegenover het verwoestend criticisme van Wellhausen, hetwelk in Holland en Duitschland langen tijd gangbaar was, evenals onder diens epigonen in Engeland en in dit land, welke niezen wanneer een Duitsche criticus een snuifje neemt.

Dr. Kuyper staat scherp tegenover deze critici. Hij is een reformateur die in de eerste plaats eerlijk zijn wil! Hij gelooft, ziende op de woorden der openbaring, om te leeren wat zij zeggen, hoe zij werden verstaan door hen die ze uitten, en hoe zij werden aangenomen door de belijders van den Christus tot wier leiding zij werden opgeschreven. Hij wil de confessiën van de kerk, van de Apostolische geloofsbelijdenis tot die van Dordrecht, Westminster en Heidelberg, aannemen gelijk zij luiden. Hij zou hen, die van harte de leeringen dier belijdenissen aanvaarden willen vergaderen in eene zichtbare kerk; en verlangt dat zij die ze verwerpen gaan daar waar zij rechtens behooren, indien hunne twijfelingen hen in staat stellen hunne plaats te vinden! Op die wijze zal het denkbeeld van een kerk-ecclesia, bestaande uit hen die uit de wereld geroepen zijn, worden gerealiseerd; eene kerk saamgesteld uit hen die overeenstemmen met het heerlijke essentieele van de leer, die een welbehagen hebben in den vrede en groei van de moeder die hen voedde — niet in een doorsteken van het hart van haar van welke zij hun leven ontvingen."

Voorts betoogt Dr. Cooper dat de voorstanders van de moderne critiek steeds er op hebben gepocht dat zij het monopolie van geleerdheid en van talent hadden, doch dat Dr. Kuyper voor niemand van zijne landgenooten behoeft onder te doen in bekwaamheid en geleerdheid. Ook bezit hij wat de mannen van de hoogere critiek niet hebben: de gave van het gezond verstand, om dan aldus te besluiten: „Met zulk eene toerusting pleit hij voor de algeheele inspiratie der Schriften, voor het geloof dat eenmaal den heiligen overgeleverd is, voor het stelsel van gezonde woorden die in de geloofsbelijdenissen gevonden worden. Hij is er niet bang voor om Calvijn recht te doen wedervaren, zoodat hij het oordeel van Bancroft en andere bekwame historieschrijvers overneemt, die in den man van Genève een van de meest ver ziende politici zoowel als een van de meest diepe en practische theologen gezien hebben, dien de wereld ooit aanschouwd heeft.

Dr. Kuyper staat daar als een reformateur die de kracht van zijne overtuiging bezit, en die niet kan worden weggeschoven door de pocherijen van de voorstanders der critiek sedert hij hun evenknie is op het terrein dat zij hebben uitgekozen, die geen schrik aangejaagd wordt wanneer men de orthodoxie als iets versletens, dat door de rede op pensioen gesteld is, aanduidt.

Wij juichen de overkomst van Dr. Kuyper naar Amerika toe. Zijn lezingen over Calvijn te Princeton zijn eenig geweest door de kennis van de litteratuur over den grooten hervormer ten toon gespreid in de helderheid van de voorstelling van de hoofdpunten. Zij hebben in elk opzicht de reputatie van den auteur gehandhaafd, hetgeen zeer moeilijk was omdat zooveel van hem werd verwacht. Zijn Encyclopaedie der Heilige Godgeleerdheid is juist in een elegant Engelsch gewaad gestoken, indien de schrijver geen ander recht had op onze aandacht, zou dit een voldoende introductie geweest zijn".

De schrijver eindigt met den wensch dat nu het eerste deel van de Encyclopaedie in 't Engelsch verschenen is, door de bekwame hand van den heer de Vries, weldra de beide andere deelen zullen volgen.

Wij zien hieruit dat niet alleen de Nederlanders in Amerika maar ook de bevolking van Engelschen oorsprong de beteekenis van Dr. Kuyper's arbeid heeft kunnen vatten.

WINCKEL.

Voor Kinderen.

EEN NIEUW JAAR.

Voor het eerst in het nieuwe jaar mogen we weer met elkander spreken.

Dat is een groote en onverdiende genade onzes Heeren. Daarom dankt en looft Hem allereerst ons hart en zeggen wij: Hoe goedertieren is toch onze God, die ofschoon wij zijn heilige geboden duizendmaal overtraden, ons toch nog gelaten heeft in den tijd der genade, in den dag der zaligheid. Hij heeft ons leven en gezondheid en kracht geschonken en behouden, ons goede dagen doen beleven, in één woord betoond dat Hij nog genadig is en gaarne vergevende. Zijn naam zij geprezen te allen tijd.

Zoo kunnen we dan ook van harte malkanderen geluk wenschen, heil en zegen in dit nieuw begonnen jaar.

Dien zegen hebben we te allen tijd noodig, vrienden en vriendinnen. Zonder den Heere God vermogen we niets, maar Hij wil ons met Zijn lieven Zoon ook alle dingen schenken. Als er in de *Heraut* allerlei geschiedenissen zullen staan, en vragen worden beantwoord, en over menschen en dieren en boomen en bloemen zal worden gesproken, dan gaat dit alleen goed wanneer de Heere God u lust geeft tot lezen en onderzoeken en mij den lust en de kracht om te zorgen, dat er wat goeds te lezen valt voor de kinderen. Bovenal geve ons de Heere uit alles het rechte nut te trekken.

Lezen wil eigenlijk zeggen *vergaderen, opzamelen*. Nu is 't ongelukkig, dat veel menschen en kinderen louter lezen om wat te doen te hebben, voor hun genot, en straks alles weer vergeten. Zij zijn als de dwaze jongen, die met mooie, rijpe appelen speelde en ze toen wegwierp. Neen, dat moeten we niet doen, 't Is niet de vraag het boek maar *uit* te hebben, maar *'t in* het hoofd te hebben. Doch nu komt het er op aan: waar ge uw hoofd mee vult, met nuttelooze dingen of met zulke die waarde hebben.

Salomo zegt ons, dat veel lezen vermoeiing is des vleesches. Let wel: *veel* lezen. Tegen het lezen zelf had de wijze koning van Israël niets. Integendeel hij schreef zelf vele boeken, waarvan wij sommige nog hebben, en getuigde door des Heeren Geest, van de hoogste, de eeuwige dingen, maar sprak ook over den hijsop, het plantje, dat aan de muren groeit. Hij wist de cederen van den Libanon te beschrijven, maar ook vervaardigde hij meer dan duizend liederen. Kortom, deze koning zelf gaf veel te lezen, en als hij waarschuwt, dan is het tegen het veel lezen van wat niet de moeite waard is. Zulke onnutte boeken had men er toen veel — en nu ook.

Als gij, vrienden, nu het nieuwe jaar intreedt, doet het dan met het woord der Schrift voor oogen: vertrouw op den Heere met uw gansche hart en steun op uw verstand niet.

Er zijn vele kinderen, die op den nieuwjaarsdag de vermaning ontvangen, om dit jaar goed op te passen, braaf te leeren, hun best te doen en zoo meer. Nu dat is alles kostelijk, maar het baat alles niet, wanneer het geschiedt in eigen kracht, tot eigen eer en in eigen gerechtigheid. Als een jongen of een meisje denkt: Ik ben zoo knap, of zoo braaf of zoo oppassend, meer dan menigeen, dan kan dat wel waar zijn, en toch is het niets waard als het voortkomt uit een trotschen geest en een hard hart. Ook is de raad om goed op te passen en te leeren uitstekend, als men maar bedenkt, dat in den Heere Christus alle schatten van wijsheid en kennis zijn verborgen, en de vrees des Heeren het beginsel der wijsheid is. Indien al wat gij weet en kent en zegt u waarlijk ten zegen zal wezen, dan moet het voortkomen uit een verstand verlicht door Gods geest en uit een hart dat Hem lief heeft.

Laat ons dit al in dit nieuwe jaar van Hem vragen. Hij alleen kan 't geven, maar wil dat ook doen. En wie het van Hem verwacht die zal niet beschaamd worden.

SCHIJN EN WEZEN.

Salomon Ben Levi, een zeer wijs man en een groot schriftgeleerde, zag eens terwijl hij wandelde een oud en zeer bouwvallig huis.

„Dit gebouw heeft uitgediend," zoo sprak de rabbi tot zijn metgezel die met hem wandelde; „het ontsiert heel de straat." De ander meende dat Ben Levi gelijk had.

Niet vele dagen daarna gingen zij weder door dezelfde straat, en zie, het huis dat zoo onooglijk was geweest, was geheel veranderd. Het had een frissche kleur gekregen, de vensters waren nieuw, de deuren hingen recht in de hengselen en geen spleet of breuk was meer in de muren te zien.

Toen zeide de metgezel van den rabbi tot Salomon Ben-Levi: „Zie toch welk een schoon huis. Zeker is het nieuw gebouwd en strekt het ter een sieraad van heel de wijk."

Maar de rabbi schudde het hoofd en zeide niets. Juist werd de deur van het huis geopend, en de bewoner, dien het gebouw toebehoorde, trad naar buiten. Toen sprak Ben-Levi met luider stem tot zijn metgezel:

„Ik vernam dezen morgen, dat de wind der woestijn is opgestoken; we kunnen dus tegen morgen een zwaren storm verwachten, want de lucht in het oosten is reeds grauw. Gelukkig wie dan een dak heeft, waaronder hij veilig is."

Toen de huisheer deze woorden hoorde verbleekte hij, doch zeide niets. Maar den derden dag toen de rabbi weder daar heen ging, zag hij hoe het huis gesloten was, en toen hij klopte werd niet open gedaan. De bewoner had het huis verlaten.

„Weet gij," sprak toen de wijze tot zijn vriend, „waarom deze man uit zijn huis is getogen? Hij vreesde voor den storm, want hij wist dat zijn huis, hoe schoon ook geverfd, hoe nieuw in schijn, toch in waarheid oud en bouwvallig en rot is. Ja zoo, dat als de stormwind kwam het wellicht niet zou bestaan, maar hem onder het puin begraven. Daarom is hij weggegaan en hij deed wijs, ook al is de storm dien wij vreesden niet gekomen. Alleen wat wezenlijk hecht en sterk is kan den storm weerstaan."

En de rabbi had gelijk, want eer een jaar verloopen was, werden de scheuren in het huis opnieuw zichtbaar en de spleten in de muren steeds grooter, en de vensters verzakten steeds meer, en het gebouw werd afgebroken tot den grond toe.

Een ander wijs man dan de rabbi heeft dit verhaal opgeschreven. Weet gij wel waartoe?

AAN VRAGERS.

V. te H. We kunnen nu niet weer eens beginnen over de vraag wanneer de 20ste eeuw begint. We hebben een poos geleden daarover gesproken, en velen vonden toen dat het heel duidelijk was. Trouwens, elk die van 1 tot 100 kan tellen, kan het nacijferen. Toen 't jaar 1 *om* was (dat echter nooit zoo heeft geheeten) was het *eerste* jaar van de *eerste* eeuw voorbij, en natuurlijk toen het *honderdste* jaar om was heel die eeuw. Zoo moet ook nu 1900 eerst verstreken zijn, vóór de negentiende eeuw voorbij is. De 20ste eeuw begint met 1901, en we hebben dus vóór dien tijd nu nog *twee* jaar: 1899 en 1900.

W. K. te B. Voor de zooveelste maal zij gezegd, dat we geen vragen beantwoorden, als de vrager zijn naam niet noemt.

HOOGENBIRK.